

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЮРИДИЧНА КЛІНІКА

Перетинання державного кордону під час дії воєнного стану

Довідник

Довідник підготовлено студентами-консультантами юридичної клініки
Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця

під керівництвом:

- ✓ Карелова Костянтина Юрійовича (адвокат, керуючий партнер АО «Арбітрум»)
- ✓ Лисяка Олександра Івановича (кандидат юридичних наук, доцент кафедри правового регулювання економіки ХНЕУ ім. С.Кузнеця)
- ✓ Лук'янчикова Олега Миколайовича (адвокат, керуючий партнер АО «Легаліст» завідувач кафедри правового регулювання економіки ХНЕУ ім. С.Кузнеця)

Зміст

1. Виїзд за станом здоров'я
2. Супровід осіб інвалідністю, як підстава для виїзду
3. Опіка та догляд, як підстава для виїзду
4. Виїзд, якщо особа з інвалідністю/особа, за якою здійснюється опіка або догляд, знаходиться за кордоном
5. Підстави для виїзду, які не врегульовані законодавством

Основні нормативно-правові акти*:

- ✓ Конституція України (ст.33)
- ✓ Закон України «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України»
- ✓ Закон України «Про прикордонний контроль»
- ✓ Правила перетинання державного кордону громадянами України *(далі – Правила)*

*Законодавство станом на 15.12.2022

Виїзд за станом здоров'я

Особа може виїхати за станом здоров'я, якщо:

- ✓ має інвалідність (незалежно від групи)
- ✓ визнана непридатною з виключенням з в/о
- ✓ визнана непридатною до в/с
- ✓ визнана тимчасово непридатною до в/с

Документи, що підтверджують інвалідність (Правила):

- ✓ посвідчення особи з інвалідністю,
- ✓ пенсійне посвідчення (із зазначенням групи/причини інвалідності)
- ✓ посвідчення, що підтверджує призначення соціальної допомоги відповідно до Законів України “Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю”, “Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю” (із зазначенням групи/причини інвалідності)
- ✓ довідки для отримання пільг особами з інвалідністю, які не мають права на пенсію чи соціальну допомогу

Документи, що підтверджують інвалідність (Правила):

- ✓ посвідчення особи з інвалідністю (причина інвалідності – будь-яка).

<hr/> <hr/> <p>(ким видано)</p> <p>ПОСВІДЧЕННЯ серія А № 000000</p>	
фото 3 x 4 см	Прізвище _____
	Ім'я _____
	По батькові _____
	МП _____
Особистий підпис _____	
<p>Пункт __ частини __ статті __ Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту"</p> <p>Пред'явник цього посвідчення є особою з інвалідністю __ групи і має право на пільги, встановлені законодавством України для ветеранів війни — осіб з інвалідністю внаслідок війни</p> <p>ПОСВІДЧЕННЯ БЕЗТЕРМІНОВЕ І ДІЙСНЕ НА ВСІЙ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ</p> <p>Дата видачі _____ 20 __ р. МП _____</p> <p>(підпис керівника установи, військового комісара)</p>	

Документи, що підтверджують інвалідність (Правила):

- ✓ пенсійне посвідчення

Документи, що підтверджують інвалідність (Правила):

- ✓ посвідчення, що підтверджує призначення соціальної допомоги відповідно до Законів України “Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю”, “Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю” (із зазначенням групи/причини інвалідності)

Ким видано _____

ПОСВІДЧЕННЯ
Серія ААГ № _____
Державна соціальна допомога

призначена:
Прізвище _____
Ім'я _____
По батькові _____
Рік народження _____

Дані про законного представника (опікуна) дитини-інваліда або інваліда з дитинства, визнаного недієздатним:
Прізвище _____
Ім'я _____
По батькові _____
Рік народження _____

фото законного представника (опікуна) дитини-інваліда або інваліда з дитинства (вказується за бажанням опікувача)

Дата видачі _____ 20__ р.

Керівник структурного підрозділу _____ (підпис)
М.П. _____

Номер особової справи _____

Причина та група інвалідності:
(група вказується для інвалідів старше 18 років)

(крім причини інвалідності необхідно зазначити: інвалідність по слуху, зору, опорно-рухового апарату)

Документи, що підтверджують інвалідність (Правила):

- ✓ довідки для отримання пільг особами з інвалідністю, які не мають права на пенсію чи соціальну допомогу

ДОВІДКА
для отримання пільг інвалідами,
які не мають права на пенсію чи соціальну допомогу

_____ (найменування структурного підрозділу органу соціального захисту населення, що видає довідку)

від _____ 20__ року № _____

Фото інваліда 3,5×4,5 см	<i>Видана:</i> Прізвище _____ Ім'я _____ По батькові _____ Рік народження _____ Група та причина інвалідності* _____ Строк, на який встановлено інвалідність _____
------------------------------------	--

Довідка дійсна до _____
(зазначається кінцева дата, до якої встановлено інвалідність)

Керівник структурного підрозділу _____ (підпис) _____ (П.І.Б.)

М. П.

Документ, що **НЕ** підтверджує інвалідність:

Довідка до акту огляду МСЕК

(The following form is crossed out with a large red X)

ЛІНІЯ ВІДРІЗУ

Висновки медико-соціальних (експертних) комісій про умови і характер праці інвалідів
є дієвим з моменту їх оформлення в адміністрації підприємств, установ і організацій.

КОМУНАЛЬНА УСТАНОВА

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Тернопільська обласна лікарня (м. Тернопіль, область, район)

Обласна медико-соціальна експертна комісія (м. Тернопіль, область, район)

Код 633-7-2

ДОВІДКА ДО АКТА ОГЛЯДУ МСЕК (видіється інваліду)

№ 0050670

Кочубай Сергій Іванович (прізвище, ім'я, по батькові)

Дата народження 11/01/1971 (число, місяць, рік)

Дата огляду 17/04/15 (число, місяць, рік)

Огляд повторний

Група інвалідності 2 група інвалідності (група)

Причина інвалідності остаточно

Інвалідність встановлена на строк до 1 вересня 2015 р.

Дата наступного переогляду 12/01/15 (число, місяць, рік)

Документи, що підтверджують інвалідність (практика):

- ✓ Тимчасове посвідчення особи з інвалідністю
- ✓ Тимчасове пенсійне посвідчення

Н.В. Наявність фото обов'язкова!!!

Документи, що підтверджують непридатність до
військової служби (ідеально):

1. Довідка військово-лікарської комісії

+

2.1 Тимчасове посвідчення військовозобов'язаного
або

2.2. Військовий квиток

Документи, що підтверджують непридатність до військової служби (достатньо):

1. Довідка військово-лікарської комісії (додаток 4 до
Наказу МОУ №402 від 14.08.08)

Кутовий штамп

Номенклатурний номер _____

Код _____

**ДОВІДКА
військово-лікарської комісії**

_____ (військове звання, прізвище, ім'я та по батькові,

_____ рік народження, військова частина, яким військкоматом призваний у

_____ Збройні Сили, військова професія)

Проведено медичний огляд ВЛК _____ " ____ " _____ 20__ року.

Діагноз та постанова ВЛК про причинний зв'язок захворювання (травми, поранення, контузії, каліцтва) _____

На підставі статті ____ графи ____ Розкладу хвороб, графи ____ ТДВ ____
(вказати постанову комісії)

Голова ВЛК _____
(військове звання, підпис, прізвище, ініціали)

Секретар ВЛК _____
(військове звання, підпис, прізвище, ініціали)

М. П.

Місцезнаходження комісії _____
(вказати адресу)

Рішення, постанова штатної ВЛК _____
(вказується у разі, коли постанова ВЛК підлягає затвердженню штатною ВЛК)

ОБОВ'ЯЗКОВА:

- ✓ Печатка ТЦК та СП
- ✓ Номер
- ✓ Дата

Якщо особа отримала документи, що підтверджують непридатність до в/с до 24.02.22, то достатнім є:

- ✓ Тимчасове посвідчення військовозобов'язаного або
- ✓ Військовий квиток

Супровід осіб з інвалідністю

Супровід дружини з інвалідністю:

- ✓ Свідоцтво про шлюб
- ✓ Документ про інвалідність *(див.стор.8-13)*

Супровід батьків з інвалідністю

- ✓ Можливо лише за наявності інвалідності 1 або 2 гр

Документи для супроводу батьків з інвалідністю:

1. Свідоцтво про народження
2. Документи, що підтверджують інвалідність
- 3.1 Документи, що підтверджують спільне проживання
або
- 3.2 Документи, що підтверджують здійснення догляду

Документи, що підтверджують спільне проживання:

- ✓ Паспорт
- ✓ Витяг з Дії
- ✓ Довідка ВПО

Документи, що підтверджують здійснення догляду:

- ✓ довідка про отримання компенсації за догляд
або
- ✓ акт встановлення факту здійснення догляду

УКРАЇНА

БЕРЕЗІВСЬКА РАЙОННА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Управління соціального захисту населення

67, 67300, м. Березівка, Одеської області, пл. Шевченка, 7

Факс/ Тел. (04856) 2-01-35

вих. № [redacted]
на № [redacted]

від [redacted] 2022 р.
від [redacted]

ДОВІДКА

Видана [redacted] року народження,
вул. [redacted] Березівського району, паспорт [redacted]
в тому, що він перебуває на обліку як отримувач соціальної допомоги, та
здійснює постійний догляд за [redacted]
[redacted] року народження, паспорт [redacted], відповідно до Постанови
Кабінету Міністрів України № 859 від 23.09.2020 року « Деякі питання
призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні
послуги з догляду на непрофесійній основі» з [redacted] року по [redacted]
року в управлінні соціального захисту населення Березівської
райдержадміністрації

Довідка видана за місцем вимоги.

Начальник відділу № [redacted]

Довідка про отримання компенсації за догляд

Форма централізовано не
встановлена

Видається управлінням
соціального захисту
населення за місцем
проживання особи, що
потребує догляду

АКТ

встановлення факту здійснення догляду

Нами, _____
(прізвища, імена, по батькові, посада осіб,

які проводили обстеження умов проживання)

«___» _____ 2022

на підставі заяви громадянина _____

проведено обстеження умов проживання за адресою:

_____ (область / місто / район, село, вулиця, будинок, квартира)

Встановлено:

1. За цією адресою постійно проживають:

_____ ;
(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, родинний ступінь зв'язку)

_____ ;
(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, родинний ступінь зв'язку)

_____ ;
(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, родинний ступінь зв'язку)

2. Факт того, що

_____ ;
(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, родинний ступінь зв'язку)

здійснює постійний догляд за

_____ ;
(прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, родинний ступінь зв'язку)

Члени комісії:

_____ ;
(підпис) (прізвище та ініціали)

_____ ;
(підпис) (прізвище та ініціали)

_____ ;
(підпис) (прізвище та ініціали)

Акт встановлення факту здійснення догляду

Форма централізовано не встановлена

Видається управлінням соціального захисту населення за місцем проживання особи, що потребує догляду

Завантажити за посиланням:

https://docs.google.com/document/d/13O7E_OU5Xw8_L9By2xSsAE7PripeitooCS4RuDIBoP_bU/edit

Якщо
zareestrowane
misce prozhyvannya
sina ta bat'kiv ne
spivpadaє, a
otrymati Akt
nemozhlyvo, to...

<p>Найменування міністерства, іншого органу виконавчої влади, підприємства, установи, організації, до сфери управління якого належить заклад охорони здоров'я</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Найменування та місцезнаходження (повна поштова адреса) закладу охорони здоров'я, де заповнюється форма</p> <p>_____</p> <p>Код за ЄДРПОУ </p>	<p>МЕДИЧНА ДОКУМЕНТАЦІЯ</p> <p>Форма первинної облікової документації № 080-4/о</p> <p>ЗАТВЕРДЖЕНО</p> <p>Наказ МОЗ України 20__ року № _____</p>
<p>ВИСНОВОК</p> <p>про наявність порушення функцій організму через які невиліковно хворі особи не можуть самостійно пересуватися та самообслуговуватися і потребують соціальної послуги з догляду на непрофесійній основі</p>	
<p>1. Прізвище, ім'я, по батькові особи (за наявності): _____</p>	
<p>2. Дата народження: _____ (число, місяць, рік)</p>	
<p>3. Місце проживання особи: _____</p>	
<p>4. Рекомендовано соціальні послуги: денного догляду, догляду вдома, паліативного догляду вдома; отримання соціальної послуги з догляду на непрофесійній основі від фізичної особи (необхідне підкреслити).</p> <p>Члени комісії: _____</p> <p>_____ (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності)) _____ (підпис)</p>	
<p>Висновок дійсний до «_____» _____ р.</p>	
<p>Висновок надається для одержання компенсації фізичною особою, яка надає соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі.</p>	
<p>Дата видачі: _____ М.П. (число, місяць, рік)</p>	

Висновок ЛКК

Наказ МОЗ №407 від 09.03.21

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0510-21#Text>

Тому що...

Абзац 9 п.2.1 Правил:

особи, які потребують постійного догляду, - у супроводі одного із членів сім'ї першого ступеня споріднення (у значенні, наведеному у підпункті 14.1.263 пункту 14.1 статті 14 ПКУ) за наявності документів, що підтверджують **родинні зв'язки, та висновку ЛКК** про потребу у постійному сторонньому догляді

Супровід батьків дружини:
умови аналогічні супроводу своїх батьків

+

- ✓ Свідоцтво про народження дружини
- ✓ Свідоцтво про шлюб

NB! Перевірити зміну прізвища дружини/тещі

Супровід дитини з інвалідністю:

1. свідоцтво про народження дитини
- 2.1 посвідчення, що підтверджує призначення соціальної допомоги відповідно до Закону України “Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю”, **або**
- 2.2 довідка про отримання державної соціальної допомоги дітям з інвалідністю, **або**
- 2.3 індивідуальна програма реабілітації, **або**
- 2.4 медичний висновок про дитину з інвалідністю до 18 років;

Супровід повнолітньої дитини з інвалідністю (1 або 2 група)

Правила:

- ✓ Свідоцтво про народження
- ✓ Документ про інвалідність

Практика:

- + Документ про доходи дитини
- + Документ про доходи батька

Опіка та догляд, як умова для виїзду

Опіка та догляд – це різні явища.

- Опіка встановлюється судом над недієздатною особою.
- Догляд встановлюється управлінням соціального захисту населення або сільською/селищною радою за будь-якою особою і, навіть, за особою без інвалідності.

Опіка як умова для виїзду

Опікуни осіб з інвалідністю, визнаних судом недієздатними:

- ✓ рішення суду про визнання особи недієздатною
- ✓ рішення суду про призначення опікуна
- ✓ документ про інвалідність

У разі, коли особі з інвалідністю, визанною судом недієздатною, опікуна не призначено, то її може супроводжувати один з повнолітніх членів сім'ї першого чи другого ступеня споріднення*:

- ✓ рішення суду про визнання особи недієздатною
- ✓ документи про родинні зв'язки
- ✓ документ про інвалідність

**пояснення на наступному слайді*

Члени сім'ї першого ступеня споріднення*:

- ✓ батьки
- ✓ дружина
- ✓ діти, у тому числі усиновлені.

Члени сім'ї другого ступеня споріднення*:

- ✓ рідні брати та сестри
- ✓ баба та дід з боку матері і з боку батька
- ✓ онуки

*Відповідно до Податкового кодексу України:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n777>

Догляд, як умова для виїзду

Догляд можливий за:

- ✓ особами з інвалідністю I чи II групи
- ✓ членами сім'ї першого ступеня споріднення
- ✓ іншими особами

Особа, що здійснює догляд за особами з інвалідністю I чи II групи:

- ✓ документ, що підтверджує інвалідність
- +
- ✓ довідка про отримання компенсації на догляд
або
- ✓ акт встановлення факту здійснення догляду

Особа, що супроводжує члена сім'ї першого ступеня споріднення*, який потребує постійного догляду:

- ✓ документи що підтверджують родинні зв'язки,
- ✓ висновок лікарсько-консультативної комісії про потребу у постійному сторонньому догляді

*Відповідно до підпункту 14.1.263 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України: батьки, дружина, діти (у т.ч. усиновлені).

Особа, що здійснює догляд за особами, які потребують постійного догляду

1. довідка про отримання компенсації на догляд
або
2. висновок лікарсько-консультативної комісії про потребу у постійному сторонньому догляді
та
акт встановлення факту здійснення догляду.

Хто може отримати?

Довідка про отримання компенсації на догляд –
члени сім'ї

Акт встановлення факту здійснення догляду –
будь-хто

Виїзд, якщо особа з інвалідністю/особа,
за якою здійснюється опіка або догляд,
знаходиться за кордоном

Необхідні документи:

- ✓ довідка про перебування таких осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, осіб, які потребують постійного догляду, на консульському обліку,
- ✓ документи (їх нотаріально засвідчені копії), що дають можливість виїхати з відповідною особою (зазначені в попередніх слайдах)

Додаток 1
до Порядку

Справа № _____

фото

**ДОВІДКА
про перебування на консульському обліку**

Цим підтверджується, що _____
(прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності), дата народження)

перебуває на _____
(постійному консульському обліку/тимчасовому консульському обліку/
консульському обліку усиновлених дітей)

в _____
(назва (код) закордонної дипломатичної установи України)

з _____ 20__ року.

Строк перебування на консульському обліку: _____
(до: дата; необмежений - для постійного
консульського обліку)

Довідка дійсна протягом одного року з дати її формування.

(дата формування довідки)

(назва посади)

(підпис)

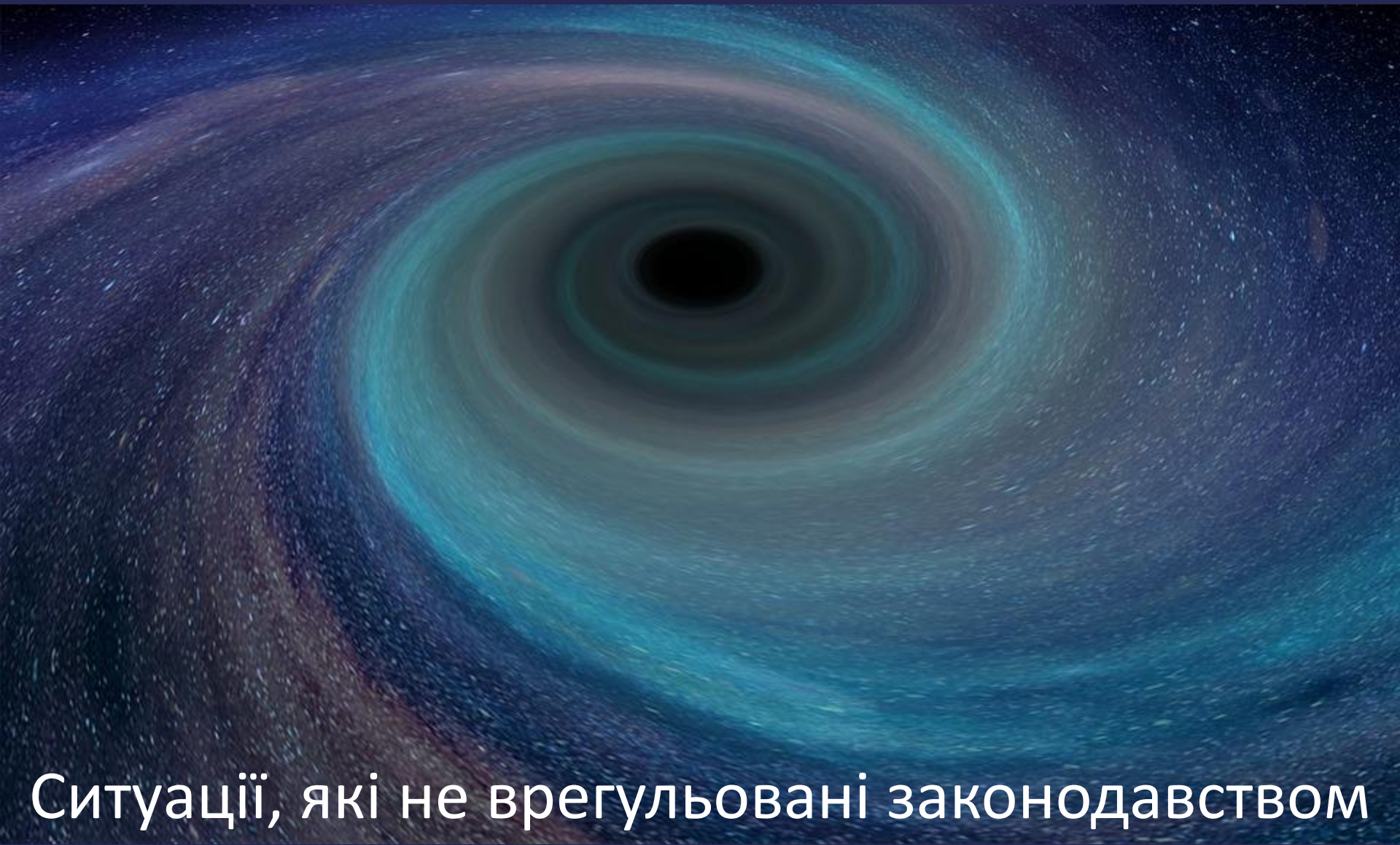
(ініціали та прізвище)

Довідка про перебування на консульському обліку

Затверджено:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85-2020-%Do%BF#Text>

Ситуації, які не врегульовані законодавством

Заброньовані на період мобілізації та на воєнний час:

- ✓ витяг з наказу Міністерства економіки
- ✓ документи про відрядження
- ✓ документ(и) про відстрочку та взяття на спеціальний в/о (ТЦК та СП)

Держслужбовці

у відрядження:

- ✓ документи про службове відрядження
- ✓ документ(и) про відстрочку та взяття на спеціальний в/о (ТЦК та СП)

у відпустку:

- ✓ документи про відпустку
- ✓ документ(и) про відстрочку та взяття на спеціальний в/о (ТЦК та СП)

Чоловіки, на утриманні яких перебувають троє і більше дітей віком до **18 років**:

- ✓ Свідоцтво про народження (як оригінал так і Дія)

Вітчiм, на утриманнi якого перебуває троє i
бiльше дiтей вiком до **18 рокiв**:

✓ Свiдоцтво про шлюб

+

✓ Свiдоцтво про смерть батька

або

✓ Рiшення суду про стягнення алiментiв

✓ Довiдка про наявнiсть заборгованостi зi сплати
алiментiв

Чоловіки, які самотійно виховують дитину (дітей) віком до 18 років:

✓ свідоцтво про народження дитини (дітей);

а також один із наступних документів:

✓ свідоцтво про смерть матері дитини,

✓ рішення суду про позбавлення матері батьківських прав,

✓ рішення суду про відібрання дитини у матері,

✓ рішення суду про визнання матері безвісно відсутньою,

✓ рішення суду про оголошення матері померлою

Чоловіки, які самотійно виховують дитину
(дітей) віком до 18 років

не можуть виїхати, якщо є рішення суду про
визначення місця проживання дитини разом з
батьком

Усиновителі, опікуни, піклувальники, прийомні батьки, батьки-вихователі, на утриманні яких перебувають діти-сироти або діти, позбавлені батьківського піклування, віком до 18 років:

✓ *Документ, що підтверджує відповідний статус*

Чоловіки, які мають неповнолітню дитину і дружину, яка проходить військову службу:

- ✓ Свідоцтво про народження
- ✓ Свідоцтво про шлюб
- ✓ Довідка про проходження в/с

Особи, які виключені з в/о у зв'язку із тим, що вони були раніше засудженні, не мають можливості виїхати із України

Кому потрібно відвідати ТЦК та СП для виїзду?

- ✓ Непридатним до військової служби за станом здоров'я (крім осіб з інвалідністю)
- ✓ Заброньованим
- ✓ Держслужбовцям
- ✓ Морякам (крім курсантів та членів команд екіпажів суден, що здійснюють рейси до/з морських портів України)

Добробуту та Миру!

